

Lausunto

18.5.2022

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Strategia tunnistaa kiitettävästi huoltovarmuuden ja sen merkityksen yhteiskuntamme toimintavarmuuden turvaamiseksi. Tavoite hiilineutraalista yhteiskunnasta vaatii voimakkaita toimia koko energiajärjestelmän muuttamiseksi niin tuotannon, siirron ja jakelun kuin kulutuksen osalta. Energiahuoltovarmuuden on vastattava joka hetki niihin vaatimuksiin, joilla yhteiskunnan kriittiset toiminnot pidetään yllä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Myös siirtymäaika hiilineutraaliin yhteiskuntaan on turvattava.

Huoltovarmuuskeskus (HVK) katsookin, että strategia luo vankan pohjan kehittää energiahuoltovarmuutta. HVK:n Energia2030 -ohjelmassa pyrkimyksenämme on turvata kriisin kestävä Suomi myös hiilineutraalissa yhteiskuntarakenteessa. Toimet hiilineutraalisuuden tavoittelemiseksi ovat saaneet rinnalleen laajan kirjon toimia, joilla tähdätään venäläisestä tuonnista irtautumiseen. Toimet eivät ole keskenään ristiriidassa, mutta vaativat tiivistä yhteistyötä yli hallinnonalojen ja yksityisen sektorin toimialojen, missä Huoltovarmuuskeskus ja Huoltovarmuusorganisaatio pooleineen tarjoavat toiminnallisen alustan kehitystyölle.

Poliittisessa päätöksenteossa on myös tärkeä tunnistaa, että yhteiskunnan vakavassa häiriötilanteessa säädösten on mahdollistettava huoltovarmuuden kannalta keskeisten toimintojen jatkuminen. Matkalla hiilineutraaliin yhteiskuntaan em. tavoite edellyttää mahdollisuutta käyttää fossiilisia polttoaineita (työkoneet, liikenne, energiantuotanto, raaka-ainekäyttö) ilman erillisiä päätöksiä myös vakavissa häiriötilanteissa, joissa valmiuslakia ei oteta käyttöön. Lyhytkestoinen fossiilisten polttoaineiden käyttö häiriötilanteen hallitsemiseksi ei aiheuta merkittävää haittaa ilmastonmuutoksen hillinnälle.

Kunnioittavasti

Pia Oesch

johtaja, energiahuolto-osasto